

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Adm.enhet: Reguleringsseksjonen
Saksbehandler: Trond Ottemo
Telefon: 46803973
Vår referanse: 15/15037
Deres referanse:
Dato: 11.07.2017

Forslag til forskrift om forbud mot å fiske etter sild med not i Nordfjord og Sognefjorden

Vi viser til sak 24/2016 i reguleringsmøtet avholdt i Bergen 2. og 3. november 2016, hvor Fiskeridirektøren foreslo et forbud mot å fiske sild med not øst for 5°30'Ø i Nordfjord og i Sognefjorden. Det ble samtidig foreslått at det ved fiske etter brisling skal være adgang til å ha inntil 20 % bifangst av sild i den enkelte fangst.

Bakgrunnen for forslaget er en tilråding fra Havforskningsinstituttet om en total fredning for kommersielt fiskeri på sild i det nevnte området. Grensen er satt på grunnlag av en sammenligning av biologiske analyser av sild som er fanget i disse fjordene og kystområdene utenfor i perioden 1979-2015. Analysene viser at silden øst for denne grensen har tilpasset seg levevilkår med en unik biologi som skiller seg helt fra silden ute ved kysten. En fredning i dette området vil bidra til å sikre disse lokale populasjonene og det genetiske mangfoldet i økosystemene.

I reguleringsmøtet pekte representanten for *Gloppen kommune* på at initiativet til vern av den lokale sildestammen kom fra lokale fiskere i kommunen. Erfaringen er at når den lokale silden klarer å bygge seg opp i økosystemet, så kommer det fartøy inn som kaster med not og gjør store innhugg i bestanden. Disse fartøyene har kvoter tilpasset nordsjøsildebstanden, ikke den lokale silden inne i fjorden. Lokale fiskere erfarer også at torsk og annen fisk forsvinner når silden fiskes ned. Representanten ga uttrykk for at det sildefisket som foregår i Gløppefjorden ikke er forsvarlig.

Norges Fiskarlag ga uttrykk for at saken reiser prinsipielle spørsmål om hvordan det kystnære fisket skal reguleres. Det fins lokale sildebestander i en rekke fjorder, samtidig som fiskerne har drevet fiske etter sild i disse fjordene i generasjoner. Det foregår ikke noe særlig sildefiske i Sognefjorden, men i Nordfjord fiskes det på sild som trekker inn i fjorden, det kan

være nordsjøsild eller norsk vårgytende sild. Et fiskeforbud vil gå ut over muligheten til å fiske på denne silden, og vil ramme små fartøy som ikke har så lett for å finne alternative fiskefelt lenger ute. De lokale sildestammene har overlevd fiskepresset i tidligere tider når det var mange flere fartøy. Nå er det bare noen få fartøy som driver dette fisket, og det er ingen grunn til at den lokale silden ikke skal overleve i dag. Den lokale silden blir sjelden så stor at den når over minstemålet, noe som i praksis gir den et effektivt vern. Fiskarlaget viste til at det for noen år siden var mye norsk vårgytende sild i Ryfylke-fjordene, og at det fisket som foregikk på denne silden ikke ville vært mulig dersom det hadde vært en tilsvarende regulering der. Fiskarlaget viste videre til at silden i Trondheimsfjorden har vært vernet i mange år, uten at det synes å ha hatt noen positiv effekt. Reguleringen har heller ikke blitt fulgt opp med nevneverdig overvåking av bestanden. Fisket skal være bærekraftig, men vernetiltak av denne typen er Fiskarlaget imot.

Pelagisk Forening sluttet seg til innvendingene fra Norges Fiskarlag.

Norges Fritids- og småfiskerforbund uttrykte glede over at Fiskeridirektoratet har tatt tak i denne saken, særlig med tanke på flerbestandsforvaltning. Det som har skjedd i Nordfjord har også skjedd i Telemark-fjordene og andre steder hvor det foregår et intenst lysfiske på små og sårbare ressurser. Det skal være rom for både yrkesfiske og fritidsfiske, men fisket må foregå på en bærekraftig måte. Det går ikke an å sammenligne med tidligere tiders fiske på fjordene, for med dagens teknologi er fartøyene mye mer effektive enn før.

Norges Sildesalgslag pekte på at både norsk vårgytende sild og nordsjøsild vandrer inn i fjordene, og at det i tillegg fins unike lokale bestander. Det ble reist spørsmål om vi har nok kunnskap om hva slags sild det fiskes på inne i fjordene.

Havforskningsinstituttet viste til at det er tatt prøver av sild både inne i fjordene og lenger ut tilbake til 1970-tallet. Prøvene viser at det inne i fjordene kan være en blanding av yngel fra norsk vårgytende sild, nordsjøsild og lokal sild, mens eldre sild i hovedsak vil være lokal sild. Den lokale silden vokser saktere og er mindre enn silden ute på kysten. Dette er små bestander som er sårbare for å bli nedfisket dersom det foregår et fiske med not.

I ettertid har *Havforskningsinstituttet* også gitt råd om å forby fiske etter brisling i Nordfjord og Sognefjorden i 2017, jf. sak 3/2017 i reguleringsmøtet 8. juni 2017. På initiativ fra Norges Fiskarlag inviterte Fiskeridirektoratet næringen til et møte 29. juni for å diskutere videre oppfølging av rådet fra Havforskningsinstituttet. På dette møtet deltok representanter for Norges Fiskarlag, Norges Sildesalgslag, King Oscar og Havforskningsinstituttet, og ved slutten av møtet ble også reguleringen av sild i Nordfjord og Sognefjorden diskutert (uten deltakelse fra King Oscar).

Norges Fiskarlag understreket her at et fiskeforbud vil ramme små fartøy som driver et fiske på sild som trekker inn i fjordene. Fisket foregår derfor på annen sild enn den lokale, som er mindre og som i realiteten har et vern gjennom reglene for minstemål. Et fiskeforbud gir

også et svært uheldig signal om hvordan forvaltningen av kystnære silderessurser skal være langs kysten, der en rekke lokale bestander kan tenkes å gi grunnlag for krav om en særskilt regulering eller forbud.

Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet legger til grunn at fiske med not etter sild inne i fjordene innebærer en fare for at små og unike sildepopulasjoner kan nedfiskes. Selv om det er slik at annen sild trekker inn i fjordene fra Nordsjøen, vil et fiske på denne silden innebære en reell risiko for at det også fiskes på sårbare lokale sildepopulasjoner.

I praksis er det ikke noe direkte fiske etter sild i Sognefjorden, mens det i Nordfjord foregår et sildefiske med nokså varierende kvantum fra det ene året til det andre. Flesteparten av fartøyene er under 15 meter største lengde, men enkelte år er det også registrert fiske etter sild med større fartøy. Tabellen nedenfor viser antall fartøy under 15 meter største lengde og samlede fangster av sild tatt med disse fartøyene i Nordfjord de siste 10 årene.

Tabell 1: Sildefangster i Nordfjord¹ (2006-2026) tatt med fartøy under 15 m.

År	Antall fartøy	Fangst (tonn)
2006	1	26
2007	3	40
2008	2	71
2009	2	90
2010	2	5
2011	2	356
2012	0	0
2013	3	73
2014	5	178
2015	4	44
2016	38	870

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister

Tabellen viser at det gjennomgående er svært få fartøy som driver fiske etter sild i Nordfjord, og at det stort sett er tale om mindre fangster. Fangststatistikken gir imidlertid også eksempler på større fangster, der den største i perioden er på over 250 tonn. 2016 peker seg ut som et år med vesentlig høyere innsats og uttak sammenlignet med de øvrige årene. Av de 38 fartøyene som fisket sild i Nordfjord i 2016 fisket 23 fartøy 20 tonn eller mindre, og fartøyet med mest fangst fisket 83 tonn. Sildefangstene i Nordfjord er registrert både som norsk vårgytende sild og som nordsjøild. Etter 2012 er fangstene hovedsakelig tatt i perioden august-november, og skal derfor belastes fartøyenes kvote av nordsjøild.

¹ Vi gjør oppmerksom på at oversikten over antall fartøy i tabell 1 i sak 24/2016 behandlet i reguleringsmøtet 2.-3. november 2016 inneholder feil, ettersom noen fartøy ble telt mer enn én gang innenfor det enkelte år.

Etter Fiskeridirektoratets oppfatning vil ikke et forbud mot å fiske etter sild i Nordfjord innebære noen dramatisk begrensning i muligheten for den mindre kystnotflåten til å fiske sild. Det er bare helt unntaksvis at Nordfjord fremstår som noe særlig betydningsfullt fangstområde. Tabellen nedenfor viser fangster av sild tatt med fartøy under 15 meter største lengde for noen utvalgte kystnære områder (statistikklokasjoner) på strekningen Stadlandet-Bømlafjorden for perioden 2011-2016.

Tabell 2: Sildefangster i utvalgte kystnære lokasjoner (2011-2016) for fartøy under 15 m

Statistikklokasjon	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totalsum
Vanylvsfjorden/Runde/Stadlandet/Herøyfjorden	874	605	974	1 112	274	349	4 188
Frøysjøen-Innenfor 12 Mil	91	10	217	0	36		354
Bjørnafjord/Korsfjorden/Vest Av Austevoll	77	98	121	62	73	213	642
Stord-Åkrafjorden/Ålfjorden/Skånevikfjorden	43		16	17	99	2	177
Bømlafjord / Selbjørnsfjorden	142	367	97	43	117	115	880
Totalsum	1 227	1 079	1 424	1 234	599	678	6 241

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister

Sildefangstene i Sognefjorden er i praksis bifangster i fisket etter brisling. Uttaket av sild vil derfor kunne påvirkes av omfanget av brislingfisket det enkelte år. Fiskeridirektoratet har med virkning fra 7. juli 2017 begrenset brislingfisket i Sognefjorden til 200 tonn i 2017. Fangstbegrensningene i årene fremover vil avhenge av hvordan brislingbestanden utvikler seg, men vi regner ikke med at brislingfisket vil innebære et vesentlig fiskepress på sild. Vi viser til omtalen av dette i sak 24/2016 til reguleringsmøtet 2.-3. november 2016.

Ved brudd på det foreslåtte fiskeforbudet eller bifangstregulering mener vi det er hensiktsmessig å kunne reagere med overtredelsesgebyr. Vi legger til grunn at en slik ordning vil være omfattet av forskrift om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova § 4 bokstav h og bokstav j.

Norges Kystfiskarlag viser til at det fins en gammel lysgrense i Gløppefjorden som bør vurderes nærmere med sikte på en mer avgrenset regulering. Etter det Fiskeridirektoratet kjenner til, skal det ha vært tradisjon for at fiskerne tidligere unnløt å fiske med lys innenfor en grense i Gløppefjorden. En slik grense vil kunne gi beskyttelse til sild som samler seg i den indre del av Gløppefjorden, men undersøkelser fra Havforskningsinstituttet viser at det fins lokale sildetyper i store områder i fjordsystemene i Nordfjord. Vi mener derfor at et slikt tiltak vil være utilstrekkelig.

Vi legger ved det ovenfor nevnte fremlegget til sak 24/2016 i reguleringsmøtet, rådet fra Havforskningsinstituttet og innspill fra Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Gloppen kommune, interessegruppen for vern av sildestammen i Gløppefjorden og fra Sognefjorden Vel.

Fiskeridirektoratet foreslår på denne bakgrunn at departementet fastsetter følgende forskrift:

Forskrift om forbud mot fiske etter sild med not i Nordfjord og Sognefjorden

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet den ... 2017 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressursar (havressurslova) §§ 16 og 59.

§ 1 Fiskeforbud

Det er forbudt å fiske etter sild med not øst for 5°30'Ø i Nordfjord og Sognefjorden.

§ 2 Bifangst i fisket etter brisling

I fisket etter brisling er det adgang til å ha inntil 20 % bifangst av sild i den enkelte fangst.

§ 3 Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til havressurslova § 59 og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova.

§ 4 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i forskriften straffes i henhold til havressurslova §§ 61, 64 og 65. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 5 Iverksettelse

Forskriften trer i kraft straks.

Fiskeridirektoratet

Med hilsen

Thord Monsen

fung. direktør

Trond Ottemo

seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO

Kopi til:

Kopi til:

Fiskeridirektoratet Region Vest

Click here to enter text.

Click here to enter text.

Click here to enter text.

Vedlegg

Sak-24-2016-sild-Sognefjorden-Nordfjord-saksdokument

Sak-24-2016-sild-Sognefjorden-Nordfjord-råd-Havforskningsinstituttet

Sak-24-2016-sild-Sognefjorden-Nordfjord-råd-Havforskningsinstituttet2

Sak-24-2016-sild-Sognefjorden-Nordfjord-innspill-Norges Fiskarlag

Fjordsild Kystfiskarlaget

24-2016-sild-sognjefjorden-nordfjord-innspill-gloppen-kommune

Sak-24-2016-sild-Sognefjorden-Nordfjord-innspill-interessegruppen

2017-07-09 Fredning lokal fjordsild Sognefjorden Vel